

**TÒA ÁN NHÂN DÂN
KHU VỰC 3
TỈNH QUẢNG TRỊ**
Số: 01/2026/QĐST - VDS

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Quảng Trị, ngày 26 tháng 01 năm 2025

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
Về việc: Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 3, TỈNH QUẢNG BÌNH

- Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:
Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Phan Anh Đức
- Thư ký phiên họp: Ông Hoàng Tùng - Thư ký Tòa án nhân dân Khu vực 3, tỉnh Quảng Trị.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Khu vực 3, tỉnh Quảng Trị tham gia phiên họp: Ông Đinh Xuân Thắng - Kiểm sát viên.

Ngày 26 tháng 01 năm 2026, tại Trụ sở Tòa án nhân dân Khu vực 3, tỉnh Quảng Trị mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 05/2025/TLST - VDS ngày 02 tháng 12 năm 2025, về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”, theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 69/2026/QĐST - VDS ngày 14 tháng 01 năm 2026, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Phạm Thị H, sinh năm 1974; địa chỉ: tổ dân phố C, phường B, tỉnh Quảng Trị. Có mặt.

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan (người bị yêu cầu): Bà Phạm Thị D, sinh năm 1995; địa chỉ: tổ dân phố C, phường B, tỉnh Quảng Trị. Vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

- Trong đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự và lời khai trong quá trình giải quyết, người yêu cầu bà Phạm Thị H trình bày:

Bà có con gái tên là Phạm Thị D, sinh ngày 27/6/1995 bị khuyết tật bẩm sinh từ nhỏ. Thời gian gần đây con gái bà có những biểu hiện tinh thần không ổn định, rối loạn giấc ngủ, không kiểm soát được hành vi của mình. Bà đã đưa con gái đi khám sức khỏe thì bệnh viện chẩn đoán con gái bà bị chậm phát triển tâm thần mức độ nặng, phát âm khó, chậm phát triển về tâm thần. Vì vậy, bà yêu cầu Tòa án tuyên bố bà D mất năng lực hành vi dân sự để gia đình tiện thực hiện các giao dịch dân sự liên quan đến bà D.

- Tại phiên họp, bà Phạm Thị H thay đổi yêu cầu, từ việc yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Phạm Thị D mất năng lực hành vi dân sự sang yêu cầu Tòa án tuyên bố bà D có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Đồng thời yêu cầu Tòa án chỉ định bà làm người giám hộ cho bà Phạm Thị D theo quy định của pháp luật.

- Ngày 24/12/2025, Tòa án đã ban hành Quyết định số 751/2025/QĐ - TCGĐ để trưng cầu Trung tâm P để xác định tình trạng tâm thần của bà Phạm Thị D.

- Theo kết luận giám định pháp y tâm thần số 95/KLGD ngày 08/01/2026 của Trung tâm P, tình trạng bệnh của bà Phạm Thị D được kết luận như sau:

Kết luận theo tiêu chuẩn y học: Chậm phát triển tâm thần vừa (F71-ICD-10).

Kết luận về năng lực hành vi dân sự: Có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Khu vực 3, tỉnh Quảng Trị phát biểu ý kiến:

Việc tuân theo pháp luật trong tố tụng dân sự: Trong quá trình Tòa án giải quyết cũng như tại phiên họp, Thẩm phán đã thực hiện đúng quy định tại các Điều 48, Điều 366 Bộ luật Tố tụng dân sự.

Việc chấp hành pháp luật của người tham gia tố tụng: người yêu cầu, bà Phạm Thị H đã thực hiện đúng quyền và nghĩa vụ của mình theo quy định tại Điều 70 Bộ luật Tố tụng dân sự như chấp hành đúng thời hạn triệu tập của Tòa án, cung cấp đầy đủ các tài liệu, chứng cứ cho Tòa án, tạo điều kiện thuận lợi để giải quyết vụ việc.

Về nội dung yêu cầu giải quyết: Căn cứ khoản 1 Điều 27, Điều 369, Điều 370, Điều 376, Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự Điều 23, Điều 48, Điều 49 và Điều 54 của Bộ luật Dân sự:

Tuyên bố bà Phạm Thị D, sinh năm 1995; địa chỉ: tổ dân phố C, phường B, tỉnh Quảng Trị là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Chỉ định bà Phạm Thị H, sinh năm 1974; địa chỉ: tổ dân phố C, phường B, tỉnh Quảng Trị là người giám hộ đối với bà Phạm Thị D.

Về lệ phí sơ thẩm: Căn cứ Điều 6, Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH1430/12/2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án của Ủy ban thường vụ Q. Bà Phạm Thị H phải nộp 300.000 đồng tiền lệ phí việc dân sự sơ thẩm, nhưng được khấu trừ số tiền 300.000 đồng bà H đã nộp tạm ứng lệ phí tại biên lai thu số 0002074 ngày 01/12/2025 của Thi hành án dân sự tỉnh Quảng Trị.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân Khu vực 3, tỉnh Quảng Trị nhận định:

[1] Về tố tụng: Căn cứ vào Đơn yêu cầu của bà Phạm Thị H, nội dung yêu cầu Tòa án tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự. Tại phiên họp, bà Phạm Thị H thay đổi yêu cầu, đó là yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Phạm Thị D có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Nên xác định đây là vụ việc yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi quy định tại khoản 1 Điều 27 Bộ luật Tố tụng dân sự 2015. Người bị yêu cầu là bà Phạm Thị D có địa chỉ tại tổ dân phố C, phường B, tỉnh Quảng Trị; căn cứ Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự, vụ việc thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân Khu vực 3, tỉnh Quảng Trị.

[2] Về nội dung việc dân sự: Bà Phạm Thị H có con gái tên là Phạm Thị D, sinh ngày 27/6/1995 bị khuyết tật bẩm sinh từ nhỏ. Thời gian gần đây con gái bà có những biểu hiện tinh thần không ổn định, rối loạn giấc ngủ, không kiểm soát được hành vi của mình. Bà đã đưa con gái đi khám sức khỏe thì Bệnh viện chẩn đoán con gái bà bị chậm phát triển tâm thần vừa, có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Vì vậy, bà yêu cầu Tòa án tuyên bố bà D mất năng lực hành vi dân sự để gia đình tiện thực hiện các giao dịch dân sự liên quan đến bà D.

[3] Từ lời khai của người yêu cầu, Kết luận giám định pháp y tâm thần số 95/KLGD ngày 08/01/2026 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền T là phù hợp, đã có đủ cơ sở xác định bà Phạm Thị D là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và cần người giám hộ. Tại phiên họp, bà Phạm Thị H đề nghị để bà giám hộ cho bà Phạm Thị D. Xét thấy, bà H có đủ điều kiện để làm người giám hộ cho bà D theo quy định tại các Điều 48 và 49 Bộ luật Dân sự, phù hợp với quyền và lợi ích hợp pháp của bà D; do vậy, căn cứ Điều 54 Bộ luật Dân sự, cử bà Phạm Thị H giám hộ cho bà Phạm Thị D.

[4] Xét lời đề nghị của Đại diện Viện kiểm sát và yêu cầu của bà Phạm Thị D phù hợp quy định tại khoản 1 Điều 27 Bộ luật Tố tụng dân sự nên được chấp nhận.

[5] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: bà Phạm Thị H phải chịu lệ phí 300.000 đồng.

[6] Về quyền kháng cáo: đương sự có quyền kháng cáo theo quy định của pháp luật.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 1 Điều 27; Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 149; Điều 361; Điều 367; Điều 370; Điều 371, Điều 372; Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự.

Căn cứ các Điều 23, 46, 47, 48, 49, 54, 57, 58 Bộ luật Dân sự.

Căn cứ vào khoản 1 Điều 36, khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc Hội về án phí, lệ phí Tòa án, về việc “Quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án”.

1. Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Phạm Thị H: Tuyên bố bà Phạm Thị D, sinh năm 1995; địa chỉ: Tổ dân phố C, phường B, tỉnh Quảng Trị có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi kể từ ngày Quyết định của Tòa án có hiệu lực pháp luật.

2. Về giám hộ: Chỉ định bà Phạm Thị H, sinh năm 1974; địa chỉ: Tổ dân phố C, phường B, tỉnh Quảng Trị là người giám hộ cho bà Phạm Thị D.

Quyền và nghĩa vụ của người giám hộ được quy định tại các Điều 57 và 58 Bộ luật Dân sự.

3. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị H1 chịu 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng) lệ phí để sung vào ngân sách Nhà nước, nhưng được trừ vào số tiền 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng) tiền tạm ứng lệ phí bà H1 đã nộp tại Thi hành án dân sự tỉnh Quảng Trị theo Biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số 0002074 ngày 01/12/2025. Bà H1 đã nộp đủ lệ phí việc dân sự.

4. Quyền kháng cáo, kháng nghị: người yêu cầu; người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan (người bị yêu cầu) có quyền kháng cáo trong hạn 10 (mười) ngày kể từ ngày nhận được Quyết định hoặc Quyết định được niêm yết theo quy định của pháp luật. Viện kiểm sát nhân dân Khu vực 3 có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 (mười) ngày; Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Quảng Trị có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 (mười lăm) ngày kể từ ngày Tòa án ra Quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Quảng Trị;
- VKSND KV3;
- THADS tỉnh Quảng Trị;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ vụ án.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỢP

(Đã ký)

Phan Anh Đức